

تولیدات، مرکزی که همه باغچه‌ها و گل کاری‌ها و المان‌های شهر از آنجا تغذیه می‌کنند

در پشت صحنه بهار!

گل دفتر

۵۶

سیده نعیمه زینبی

مرکز پرورش گل و گیاه شهرداری مشهد در بولوار فرودگاه همان جایی است که هر ساله زیباسازی شهری مشهد و پروژه استقبال از بهار از آنجا سامان می‌یابد. این مرکز که مقر دائمی برای تولید و توزیع گل در شهر مشهد است از ماه‌ها قبل به شناسایی محل‌ها و برنامه‌ریزی برای استقرار المان‌ها، فلاورباکس‌ها و گل کاری‌های شهری اقدام می‌کند. این فضای ۸ هکتاری با حدود ۱۸۰ نیرو آماده خدمت است تا نشاط را به درون شهر تزریق کند. با همه‌گیر شدن کرونا و درخواست مسئولان برای لغو سفر به مشهد از دیگر شهرهای ایران، این واحد شبانه‌روزی در حال فراهم کردن زیرساخت‌های لازم برای زیباسازی شهر است تا امسال که مردم مشهد نمی‌توانند از شهرشان به خارج از آن سفر کنند از موهبت‌های الهی بهار بهره‌مند شوند.

● صف گل

ساعت نزدیک ۸ صبح است که صف کامیون‌های حاوی گل رح کشیده‌اند تا در خود تولیدات، پیش از اینکه بهار بیاید و سال نو تحویل شود، شور عید به اینجا آمده است. راننده‌ها اغلب پلاک خراسان هستند. این کامیون‌های خراسانی با پوسته‌زیر و خشن خود حاوی یک بار لطیف هستند و چه چیزی لطیف‌تر از برگ‌های نازک بنفشه که قرار است باغچه‌های شهر ما را آراسته کند. رانندگانی که در صف ایستاده‌اند هنوز آفتاب دیروز غروب نکرده است گل‌هایشان را بار زده‌اند و بر سینه جاده تاخته‌اند تا سر صبح اینجا باشند. هر چه نباشد آن‌ها هم می‌دانند بارشان گل است که دل‌ناکش طاقت راه دور و تکان زیاد و هوای نامطلوب را ندارد. اغلب رانندگان سعی می‌کنند صبح زود خودشان را به مرکز تولیدات برسانند تا کار تحویل بارشان به تعویق نیفتد. بعضی از کامیون‌ها صبح به اینجا رسیده‌اند و بعضی دیرتر. بارشان ثبت و ضد عفونی و تحویل می‌شود. خنکای صبح وقت مناسبی است که این گل‌های چیده در جعبه‌ها خودشان را برای محل تازه زندگی‌شان مهیا کنند. آذری، مدیر تولیدات، که همراه ما شده است، تأکید می‌کند اولویت سفارش گل با تولیدکننده‌های داخل استان است. او می‌گوید: «هر نوع گلی را که در داخل استان تولید نشود و نیاز داشته باشیم از منابع خارج استان تأمین می‌کنیم. ظرف ۲۵ روز کاری این گل‌ها از همه منابع به تولیدات سازمان پارک‌ها حمل می‌شود و بر اساس گونه، رنگ و سایز جدا سازی می‌شود و با توجه به نیاز مناطق در اختیار آن‌ها قرار می‌گیرد. امسال گل‌های فصلی در فصول بهار، تابستان و پاییز صد در صد از منابع داخل استان تأمین شد. در بحث استقبال از بهار هم که ۱۵ میلیون گل استفاده می‌شود ۶۷ درصد گونه‌ها از منابع استان خریداری شد. در حوزه درخت، درختچه، پرچین و گیاهان پوششی نیز کلیه نیازمان از منابع داخل استان تهیه شده است.»

● ۱۰۰۰۰ فلاورباکس در شهر

اینجا افزون بر کامیون‌داران، نماینده‌های مختلفی از مناطق هم حضور دارند تا تعداد گل مصوب برای منطقه‌شان را در طرح استقبال از بهار تحویل بگیرند. بعضی از کامیون‌ها به داخل تولیدات می‌روند و بعضی راهی مناطق می‌شوند تا بار گل‌شان یک‌راست به سینه خاک سرریز شود و آشیانه‌ای تازه بیابد. بار گل اینجا باید شمارش و تحویل گرفته شود. کار ساده‌ای نیست شمارش چندین کامیون گل که از ابتدای صف انتهایش به چشم نمی‌آید. متصدی می‌گوید: «ما به صورت تصادفی چند سبد گل را بیرون می‌کشیم و آمار می‌گیریم. متوسط تعداد گل را در تعداد سبدها ضرب می‌کنیم تا بار تقریبی به دست بیاید.» حالا یک بار بنفشه رسیده که بوته‌های کوچکشان روی زمین پهن شده و در حال شمارش است. از گذرگاه موقت گل‌ها عبور می‌کنیم. به همراه یک کامیون گل داخل می‌رویم. اینجا کارکنان ساختمان اداری در ابتدای راه در انتظار تحویل اسناد و ثبت آن‌ها هستند اما کارگرها در سوله‌های گل مشغول به کار هستند. آذری، مدیر تولیدات، همراه ما می‌شود تا خودش مجموعه را به ما نشان بدهد. از ابتدای ورود قدم به قدم سازه‌های گلخانه‌ای به چشم می‌آید. نیم استوانه‌های پلاستیکی که روی زمین سبز شده‌اند تا مامن گل‌هایی باشند که در تمام طول سال برای نگهداری و توزیع به اینجا می‌آیند. در هیچ وقت سال آمد و شد به اینجا به قدر این موقع سال که زمین بهار را لمس کرده است، نیست. او درباره وظایفی که در طرح استقبال از بهار بر عهده‌شان است، می‌گوید: «وظیفه اصلی ما تأمین و توزیع گل مورد نیاز شهر است. ۱۴ میلیون گل در شهر برای پروژه‌ها و بوستان‌هایی که تحت نظارت سازمان پارک‌ها هستند، توزیع می‌شود. کاشت و نگهداری و جانمایی حدود ۱۰۰۰۰ فلاورباکس با ما است. توزیع نهال مثمر و غیر مثمر به مناسبت درختکاری در میان شهروندان هم با ما است. امسال نرم افزار تخصصی برای این کار طراحی شد و شهروندان در آن ثبت نام کردند و نهال در منازل در اختیارشان قرار گرفت. افزون بر این ما طبق روال هر ساله به منازل ۱۲۵ جانباز شیمیایی و قطع نخاع رقتیم و در باغچه منزلشان گل کاری کردیم.»

● ۱۱ میلیون بنفشه در مشهد

سه هکتار مجموعه گلخانه‌های تولیدات است که در این فضای ۸ هکتاری کار نگهداری از لطافت گل‌ها را بر شانه دارد. گلخانه‌ها از مساحت ۱۰۰۰ متر تا ۱۵۰۰ متر است. جنس پلاستیک‌های سوله‌ها محافظ اشعه ماورای خورشید است تا لوکس نوری کنترل شود و گیاهان ماندگار شوند. هر گذرگاهی یک نامی دارد که به یک گلخانه ختم می‌شود. نام‌های مسیرهای عبور هم در اینجا وام گرفته از طبیعت است. به گذرگاه سنجدمی رسیم که ورودی یکی از گلخانه‌هاست. در این مجموعه حدود ۲۳ نیروی دائم و ۲۷ نیروی فصلی در حال کار هستند. نیروهایی که کار تخلیه و توزیع گل‌ها در گلخانه‌ها و شهر را بر عهده دارند. وارد سوله گل‌های سنتره که در المان‌های شهری استفاده شده و برای زیباسازی کاربرد دارند می‌شویم. گل‌هایی که به رطوبت کمتر نیاز دارند در سوله‌های باقد کوتاه‌تر و گل‌هایی که حساس‌تر هستند در سوله‌های با ارتفاع بیشتر قرار می‌گیرند تا کنترل گرمایش و سرمایش آن با دقت بیشتری انجام شود. گل‌ها به طور معمول باید در دمای بین ۱۵ تا ۲۰ درجه سانتی‌گراد نگهداری شوند. بعضی از گونه‌های گل مانند بنفشه و همیشه بهار تا منتهای درجه هم مقاومت دارند. برای تعیین اینکه چه گل‌هایی در مشهد کاشته شوند چند نکته را در نظر می‌گیرند. سازگاری آن گونه گیاهی با شرایط آب‌وهوایی مشهد عامل اصلی این انتخاب است. زیبایی و کم‌آبی و اقتصادی بودن از دیگر شرایطی است که برای سفارش در نظر می‌گیرند. آذری ادامه می‌دهد: «از میان ۱۴ میلیون گل امسال ۱۱ میلیون بنفشه است. سازگار و ارزان و مناسب برای مشهد.»

